



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.II.37.164/2021/5.

A tanács tagjai: Dr. Kovács András a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó előadó bíró

Dr. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: Felperes1

cím1

A felperes képviselője: jogi képviselő1 kamarai jogtanácsos

Az alperes: Pest Megyei Kormányhivatal

cím2

Az alperes képviselője: jogi képviselő2 kamarai jogtanácsos

Az alperesi beavatkozó: Alperesi beavatkozó1

cím3

Az alperesi beavatkozó

képviselője: jogi képviselő3 kamarai jogtanácsos

A per tárgya: környezetvédelmi ügyben hozott határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Győri Törvényszék 10.K.700.013/2020/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 10.K.700.013/2020/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000,- (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000,- (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A helység1 hrsz1 hrsz2, és hrsz3 hrsz. alatti ingatlanokon a M Kft. megbízásából az E. Kft. 1998-ban az észlelt talaj- és talajvíz-szennyezettség pontos feltárása céljából vizsgálatokat végzett, melynek eredményeként megállapították, hogy a talaj és a talajvíz olajjal volt szennyezett. A felperes érdekeltiségébe tartozó SzV Kft. „f.a.” területén 1872-től kezdve láttak el gépkarbantartási feladatokat, míg a felperes érdekeltiségébe tartozó helység1 vontatási főnökség területe 1865 óta vasúti közlekedési terület, a felperes jogelődjei az érintett területen mozdonyjavítási karbantartási üzemanyag-töltési vasúti kocsis mosási feladatokat láttak és látnak el. A vontatási főnökség területén lévő üzemanyag-tároló

tartályokat külső telephelyen álló 2 db 500 m³-es tartályból töltötték fel, egy kb. 500 méter hosszú föld alatti vezetéken keresztül. Az 1980-as években a mozdonyozás mellett a nyomóvezeték meghibásodása következtében nagy mértékű szennyezés történt, de mivel a nyomóvezeték hibajelzővel nem rendelkezett, és az olajkészletekben keletkezett hiányt üzemeltetési körülményeknek tudták be, a gázolaj huzamosabb ideig a földtani közegbe került. Ezen kívül jelentős szennyeződést okozhatott a dízelüzemű mozdonyok üzemanyaggal történő kiszolgálásának tevékenysége, valamint a járművekből esetlegesen elfolyó üzemanyag kenő- és hajtóműolaj mennyiség, továbbá a mozdonyok mosása is. A megfelelő műszaki védelmű üzemanyagtöltő és üzemanyag-tároló kiépítése csak a 2000-es évben megkezdett kármentesítéssel egyidejűleg valósult meg, addig gyakorlatilag folyamatos volt a szennyezés.

[2] A feltárt talaj- és talajvíz-szennyezés teljes körű felmérésére és kármentesítésére kiírt pályázatot a B. Kft. nyerte el, aki felhasználva a korábbi felmérések eredményeit, saját felméréseket is végezve – a helységi hrsz4, hrsz5, hrsz2 helyrajzi szám alatti ingatlanokon 13 db 4-5 méter mélységű kút, a helységi hrsz3 és hrsz5 helyrajzi szám alatti ingatlanokon 26 db 5 méter mélységű fúrókút adatai figyelembevételével, elkészítette a műszaki beavatkozási tervet (kármentesítési tervet), mely előterjesztésre került a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőségnél, mely hatóság 4483/3/2000 és 4483/4/2000 számú határozataival a felperest a műszaki beavatkozási terv (kármentesítés) végrehajtására kötelezte, a mentesítés végrehajtásának határidejét 8 évben határozva meg. A határozat rendelkező része a mentesítés tisztítási határértékét talajvíz esetén TPH-ra vonatkozóan 2 mg/l, talajra vonatkozóan 3000 mg/kg értékben határozta meg. A határozat egyben kötelezte a felperest, hogy a kármentesítésről minden év január 31-ig éves jelentést nyújtson be a környezetvédelmi hatóság számára .

[3] A határozat rendelkező része rögzítette, hogy a műszaki beavatkozás befejezésének engedélyezését a felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló 33/2000. (III.17.) Korm.rendelet 7/2. számú melléklete szerinti tartalmú műszaki beavatkozási záródokumentáció benyújtásával kell kérelmezni.

[4] A környezetvédelmi hatóság 2009-ben (371-2/-2/2009., 371-2/3/2019. számú határozataival) módosította a 2000-es alaphatározatokat, és a kármentesítés végrehajtási határidejét 2013. december 31-re, majd 1096-1/5/2014/1. és 1096-1/5/2014.II. számú határozataival 2016. december 31-re módosította.

[5] A felperes 2014 novemberében a környezetvédelmi hatósághoz kérelmet terjesztett elő, amelyben az érvényben lévő (D) kármentesítési határérték módosítására tett javaslatot, kérte, hogy tekintsenek el az alaphatározatban elrendelt víztisztító berendezést érintő monitoringtól, és az egyes kutak metántartalmának vizsgálatától, arra az időszakra, amíg az alaphatározatban megjelölt kármentesítési beavatkozás esetleges módosításához kapcsolódóan az újabb tényfeltárás és záró dokumentációt megküldik.

[6] A felperes kérelmére az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2015. március 26-án kelt 31-1/8/2015/I., és 31-1/8/2015.II. számú határozataival módosította a már eredetileg is módosított alaphatározatokat, és a műszaki beavatkozás folytatásának – a lefölözés kivételével- ideiglenes eltekintéséről, illetve a kármentesítési monitoring módosításáról

döntött, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Favir) 26. § (6) bekezdésére hivatkozással. A határozat rendelkező része rögzítette, hogy a felperesnek milyen gyakoriságú jelentéstételi kötelezettsége van. A határozat felhívta a felperes figyelmét arra, hogy az alaphatározat módosítására az új tényfeltárási záródokumentáció, és beavatkozási terv alapján kerülhet sor, továbbá a már mentesített területeken műszaki beavatkozási záródokumentáció készítésével gondoskodni kell a mentesítés lezárásáról. A határozat első fokon jogerőre emelkedett.

[7] A felperes 2017. január 31-én tájékoztatta az elsőfokú környezetvédelmi hatóságot, hogy a tényfeltárási záródokumentáció elkészítésével az A.H. Kft.-t bízta meg, és a kapcsolódó munkálatok 2015-ben megkezdődtek. Kérte továbbá a 2015-ben meghozott módosító határozatokban előírt kármentesítési monitoring jelentés elfogadását. Ezt az elsőfokú környezetvédelmi hatóság nem fogadta el, és végzésben a felperes műszaki beavatkozás végrehajtására kötelezte, eljárási bírságot szabott ki, és a kötelezettség teljesítésére és a mentesítés végrehajtására vonatkozó határidőt 2017. június 30-ban állapította meg.

[8] Közben a felperes 2017. április 20-án benyújtotta az A.H. Kft. részéről elkészített tényfeltárási záródokumentációit, és nyilatkozott arról, hogy azt a Favir. 7. számú melléklete szerint készítette el, kérte a tényfeltárási záródokumentációban javasolt új (D) kármentesítési célállapot határértékek, valamint a kármentesítési monitoring terv elfogadását, egyúttal az alaphatározatokkal 17 évvel ezelőtt elrendelt beavatkozási kötelezettség felülvizsgálatát, a Favir. 25. § (1) bekezdés d) pontja alapján aktív beavatkozás helyett a talajvíz időszakos monitoringjának elrendelésére változtatni.

[9] Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2017. június 22-én kelt VA-06/AKF05/841-42/2017. és VA-06/AKF05/841-43/2017. iktatószámú határozataival az A.H. Kft. által készített AGH-03010/2017., és AGH-03011/2017. tervszámú és 493. munkaszámú tényfeltárási záródokumentációkat elutasította, és felhívta a határozat rendelkező részében a felperes figyelmét arra, hogy egyrészt a módosító határozatokban megjelölt aktív műszaki beavatkozás végzésétől való ideiglenes eltekintés nem áll fenn, valamint az alaphatározatokban meghatározott kötelezettségek az irányadóak. A határozat rendelkező része rögzítette, hogy a Vas Megyei Kormányhivatal helységli Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztálya közegészségügyi szempontból a tényfeltárási záródokumentáció elfogadásához nem járult hozzá, s hogy a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint szakhatóság sem járult hozzá a tényfeltárási tervdokumentáció elfogadásához. A határozat indokolása szerint a benyújtott dokumentáció nem felel meg a Favir. 7. számú mellékletében szereplő tartalmi követelményeknek, a kérelem részben lehetetlen célra irányul, a meglévő szennyezettséget nem tárta fel. A határozat indokolása szerint a tényfeltárási záródokumentáció nem vizsgálta teljes körűen a szennyeződés környezeti kockázatát, és bár transzportmodell szerint a szennyeződés terjedése fennáll, kijelentette, hogy nincs kockázat. Az indokolása szerint nem került vizsgálatra a talajból talajvízbe mosódás mértéke, és nem megalapozott a környezeti kockázat kizártságára tett kijelentés sem, és bár a szennyeződés terjed, ennek ellenére a záródokumentáció műszaki beavatkozást nem javasolt, ezáltal a Favir. 21. § (6) bekezdése sem biztosítható. Az indokolás szerint a felperes a 2015-ös módosító határozatban foglalt kötelezettségek ellenére a tényfeltárási időszaka alatt a már meglévő kármentesítési létesítmények vizsgálatát nem végezte el, de az előírt kötelezettség megszegése mellett a szennyezés valós állapotának teljes körű feltárására nem került sor. Az indokolás szerint a benyújtott záródokumentációk nem

megfelelő tartalommal tárták fel a Favir. 7. számú melléklet 2. pontjában meghatározott eredményeket sem. Az indokolás szerint a szennyeződés középpontjában továbbra is műszaki beavatkozásra van szükség, és az egyébként már kármentesített területeken, ahol a szennyezettség mértéke csökkent, indokolt lehet a kármentesítés lezárása, de ez csak a korábbi kötelezésben szereplő kármentesítési rendszer vizsgálatával és az elért eredmények bemutatásával történhet.

[10] A felperes fellebbezésére eljáró alperes 2017. november 21-én kelt, PE/KTF/6615-16/2017. számú, és 2017. november 20-án kelt, PE/KTF/6618-16/2017. számú határozataival az elsőfokú határozatokat helybenhagyta. A másodfokú eljárásba szakhatóságként bevonta az alperesi beavatkozót, mint másodfokú szakhatóságot, aki 2017. október 5-én kelt 35000/10959-3/2017. és 35000/10960-3/2017. számú szakhatósági állásfoglalásaival a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakhatósági állásfoglalásait helybenhagyta.

[11] Az alperes másodfokú határozatai az alperesi érdekelt szakhatósági állásfoglalásait részletesen ismertették rögzítve, hogy a felperes a korábbi jogerős kötelezésben foglalt kármentesítési monitoringot nem teljesítette, így a szükséges monitoring eredmények nem álltak rendelkezésre, a tényfeltárás alatt a felperes a kármentesítési monitoring részét képező termelő és figyelőkutakból mintát nem vett, az előírt kármentesítési monitoringot és az arról szóló adatszolgáltatást, valamint a műszaki beavatkozás lefolytatását, az ún. leföldrőzést nem teljesítette, és a számára előírt határidőig az elvégzett kármentesítésről a műszaki beavatkozási záródokumentációt sem nyújtotta be. Az indokolás szerint nem volt mintavétel a monitoring részét képező termelő és figyelőkutakból, a felperes nem is bizonyította, hogy ezen kutak állítása szerint elszennyeződtek volna, de amennyiben ez igaz is lenne, úgy pótolnia kellett volna a kieső talajvízfigyelő kutakat. Rögzítette, hogy a szennyezettségi állapot aktivizálásához és a kármentesítési lezárásához nem elegendő a felperes részéről elvégzett tényfeltárási vizsgálat, hanem indokolt lenne a kötelezettségként működtetendő monitoring eredménye is, ezt azonban a felperes kötelezés ellenére nem működtette, ezáltal a kármentesítés lezárása nem lehetséges, ebből következően a Favir. 21. § (6) bekezdésének való megfelelés sem bizonyított, azaz az, hogy nem terjed át más környezeti elemre a szennyeződés az ún. (D) szennyezettségi határértéket meghaladóan. Az indokolás szerint a tényfeltárási záródokumentációk nem felelnek meg a Favir 7. számú melléklet 2.a. pontjában foglaltaknak, a már elvégzett kármentesítési szakaszokat kárelhárítást, kárenyhítést nem mutatják be.

A kereseti kérelem és védírat

[12] A felperes 2018. január 1-jét megelőzően előterjesztett kereseti kérelmeiben az alperes, mint másodfokú környezetvédelmi hatóság elsőfokú határozatokra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárások lefolytatására kötelezését kérte.

[13] A kereseti kérelem szerint az alperes határozatai azért jogsértőek, mert népegészségügyi szakhatóságként közreműködő szervezet és a vízügyi szakhatóságként közreműködő alperesi beavatkozó szakhatósági állásfoglalásait tévesen vette figyelembe.

[14] A kereseti kérelem szerint a vizsgált terület nem érintett vízbázist, nem is védőterületen helyezkedik el, azaz felszín alatti ivóvíz, ásványvíz, gyógyvízkészlet minőségét

nem érintik, ugyanis a tényfeltárással érintett területeken talajvízre vonatkozó feltárások, vizsgálatok történtek. Hivatkozott arra, hogy Vas Megyében 67 db helyen található működő vízbázis, ezek közül 27 db tekinthető sérülékenynek, és 3 db a távlati vízbázis jövőbeni vízigényének biztosítását szolgálja, a vizsgált területek azonban vízbázist védőidomot nem érintenek, és nem is védőterületen helyezkednek el.

[15] A kereseti kérelem a vízügyi szakhatósági állásfoglalásra épülő határozati részből négy megállapítást emelt ki, melyet jogsértőnek vélt, ezek az alábbiak:

1. A régi kutak elszennyeződését és a felperes részéről elmulasztott pótlást állító határozat téves, ugyanis a felperes szerint a javasolt kármentesítési monitoring rendszer részét a 26 db új kármentesítési monitoring ponttal együtt 5 db jelenleg is megtalálható kármentesítési monitoring kút képezi, melyek nem termelő kutak, hanem megfigyelésre üzemeltetett ún. talajvíz kutak, és a szennyezett területen korábban évtizedig üzemeltetett termelő kutak állapota nem összehasonlítható a kizárólag időszakos mintavételre alkalmazott, szélső, azaz nem szennyezett területen üzemeltetett figyelőkutakéval.

2. A tényfeltárási záródokumentációt készítő cég 2015 novemberében elvégezte a korábban létesített műtárgyak termelő és monitoring kutak vizsgálatát, mintázását, melyet a tényfeltárási záródokumentáció 5.1. számú melléklete be is mutat, és a dokumentáció 5.2. fejezetében a szennyezettség feltárása, a szennyezés lehatárolása a korábban elvégzett vizsgálatok eredményeinek figyelembevételével megtörtént, és a 11, illetve 16 db újonnan létesített furat olyan mintavételi hálózatot alkot, amely önmagában is elég a szennyeződés térbeli elhelyezését és esetleges mozgásainak a megismerésére – azaz a felperes szerint az alperes alaptalanul állította, hogy a szennyezettségi állapot minden kétséget kizáró aktualizálásához és a kármentesítés lezárásához a tényfeltárási vizsgálati eredményei önmagukban nem elegendők.

3. A határozatok 13. oldal 4-5. francia bekezdése a felperes szerint indokolatlanul hivatkozik arra, hogy az előírt kármentesítés lezárása nem lehetséges, ugyanis a felperes kérelmének célja nem a kármentesítés lezárása volt, hanem az elvégzett tényfeltárásról készült tényfeltárási záródokumentáció elbírálása.

4. A kereseti kérelem szerint az alperes határozata 13. oldal 8. bekezdése tévesen állítja, hogy nem megfelelően bizonyított a Favir. 21. § (6) bekezdésben foglalt előírás betartása, arra tekintettel, hogy az ún. transzport modellezés elkészítése során csak a tárgyi tényfeltárási mintavétel eredményeit használta fel a felperes – a felperes érvelése szerint ugyanis a tényfeltárási és modellezési során minden szükséges információt és adatot felhasználtak, melyet részletesen be is mutattak a záródokumentációk 6. fejezetében, és az alperes által hiányolt kármentesítési monitoring eredmények nem alapfeltételei a transzmodell készítésének. Hivatkozott arra is, hogy az egyes komponensek döntően a már jelenleg is szennyezett és legnagyobb kiterjedéssel jelen lévő területen belül mozognak. Hangsúlyozta, hogy a tényfeltárási záródokumentáció azt is tartalmazza, hogy amennyiben a szennyeződés koncentráció vagy elhelyezkedése körében elmozdulás történne a jövőben, úgy a transzportmodellezés ismételt elvégzése válhat szükségessé.

[16] Az alperes ellenkérelmeiben a felperes kereseti kérelme elutasítását indítványozta, a felülvizsgálni kért határozatokban foglalt érvekre hivatkozva.

[17] Az ellenkérelem szerint a felülvizsgálni kért határozatok eljárásjogi és anyagi jogi rendelkezéseknek mindenben megfelelnek, a határozatok indokolása részletekbe menően tartalmazza a határozatok jogszerűségét alátámasztó jogi és szakmai megállapításokat.

[18] Az alperesi beavatkozó (másodfokú szakhatóság) nyilatkozatában a felperes kereseti kérelmei elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint a tényfeltárási záródokumentációk nem feleltek meg a Favir. 7. számú mellékletének sem tartalmilag, sem szakmailag, a tényfeltárási záródokumentációban szereplő mérési adatok szerint a szennyezés továbbra is a (D) kármentesítési célállapotot meghaladó koncentrációban van jelen. Kiemelte, hogy a környezetfelhasználó jogszabályból fakadó ex lege kötelezettsége a kármentesítés végrehajtása, amelyet a felperes nem teljesített, holott erre több határidő módosítással 2017. június 30-ig kapott határidőt. Hangsúlyozta, hogy a tényfeltárási záródokumentáció az alaphatározatban elrendelt kármentesítési kötelezettség felülvizsgálata módosítása miatt készült, de kellő mértékben nem alapozta meg az eredeti beavatkozás módosítását. Hivatkozott arra, hogy a felperes nem tett eleget a kármentesítési monitoring részeként előírt kötelezettségének, a kármentesítési monitoring részét képező termelő és figyelő kutakból mintát nem vett, a kutak kolmatációjára vonatkozó állítását a felperes nem támasztotta alá, a kutak állapotára vonatkozó bejelentést nem tett. Hangsúlyozta, hogy az alperesi beavatkozó a vízgazdálkodási és vízvédelmi szempontokat figyelembe véve jogszerűen és szakmailag megalapozottan járt el akkor, amikor szakhatósági állásfoglalásait megadta.

[19] A közigazgatási bíróság a két alperesi határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási pereket egyesítette.

A bíróság ítélete

[20] A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt indult, és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 157. § (1) bekezdése alapján Győri Törvényszék előtt folytatódott közigazgatási perben a bíróság a szakértői bizonyítás lefolytatását követően a felperes kereseti kérelmét megalapozottnak találta, és az 1952. évi Pp. 339. § (1) bekezdése szerint a határozatok hatályon kívül helyezéséről és a közigazgatási határozatot hozó szerv új eljárásra kötelezéséről döntött.

[21] Megállapította, hogy a felperesi kereset alappal hivatkozott arra, hogy a népegészségügyi szakhatóság bevonása indokolatlan volt, ugyanis az adott hatósági ügyben vízvédelmi és vízügyi hatáskörbe tartozó szakkérdésekről kellett állást foglalni, melyre az alperesi beavatkozó hatáskörrel rendelkezett.

[22] Az ítélet indokolása szerint az igazságügyi szakértői bizonyítás alátámasztotta azt, hogy a felperes alappal hivatkozott arra, hogy a feltárt szennyezettség ivóvíz, ásványvíz vagy gyógyvíz készletet nem veszélyeztet.

[23] Az ítélet indokolása a perben beszerzett szakértői véleményre alapozva rögzítette, hogy az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a tényfeltárás alatt a felperes a kármentesítési monitoring részét képező termelő és figyelő kutakból mintát nem vett, ugyanis a tényfeltárási záródokumentáció szerint a tényfeltárás kezdetekor a meglévő kármentesítési létesítmények vizsgálata megtörtént, és a tényfeltárás keretében 26 db mintavételi pont létesült, mely lemélyített furatok száma megfelelő és a tényfeltárás során készült furatok teljesen lefedték a korábbi feltárásokkal érintett területeket, és összességében a korábban vizsgált területeknél nagyobb területeket fednek le. A tényfeltárási záródokumentációk 5. fejezet 5.1. pontja, 5.1. számú táblázata a korábban létesített műtárgyak vizsgálatával kapcsolatos mérési eredményeket bemutatták, a laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyvek pedig az 5.2. számú mellékletben találhatók.

[24] Az ítélet indokolása idézve a Favir. 21. § (4) bekezdés, 21. § (5) bekezdés és 25. § (1) bekezdés a)-e) pontjait megállapította, hogy a felperes a tényfeltárási záródokumentációk benyújtásával a Favir 25. § (1) bekezdés d) pontjával összefüggésben kezdeményezte a tényfeltárást követő kármentesítő monitoring elrendelését, azaz nem a kármentesítés lezárására irányult kérelme. Az ítélet érvelése szerint a tényfeltárási záródokumentáció elfogadásától független a műszaki beavatkozás elfogadása, és a kármentesítési monitoring elvégzésére vonatkozó kötelezettség terén a végrehajtás fogantatása.

[25] Az ítélet indokolása szerint a felperes a közigazgatási perben beszerzett szakértői bizonyítás figyelembevételével eredményesen hivatkozott arra, hogy az alperes a transzportmodell készítésének alapfeltételeként tévesen jelölte meg a kármentesítési monitoring eredményei kötelező felhasználását. Az ítélet indokolása utalt arra, hogy a szakértő szerint a felperes részéről hatósági eljárásban benyújtott hiánypótlási dokumentáció 2.8. és 2.9.1. pontjaiból is következtethető, hogy a szennyezettség nem terjed, és a felperes a szennyezettség terjedésének kizárásán alapuló határérték meghatározást teljesítette, a záródokumentációkban szereplő feltárásszám megfelelő és reprezentatív is, ugyanis a feltárások vizsgálták mind a forrásterületet, mind a peremterületeket, mind a köztes területeket. A szakértői véleményre utalva az ítélet rögzítette, hogy a rendelkezésre álló adatok összessége alapján a szennyezettség terjedésére, sem az elvégzett modellezés eredményei, sem a szennyezettség egyéb körülményei alapján nem kell számítani. Az ítélet indokolása bemutatta az ún. biodegradációs kapacitással és asszimilációs kapacitással kapcsolatos alperesi kifogásokat, és a felperes erre adott válaszát, összegezve az ítélet 44. pontjában mindezt azzal, hogy az igazságügyi szakértő megfelelően vezette le a biodegradációs kapacitással kapcsolatos számításait, a törvényszék elfogadta a szakértői véleményben, kiegészítő szakértői véleményben és a szakértői nyilatkozatban foglaltakat.

[26] Az ítélet indokolása szerint az alperes és az alperesi beavatkozó alaptalanul hivatkozott arra, hogy a tényfeltárási dokumentációk és azok hiánypótlása nem felel meg a Favir 7. számú melléklet 2.a. pontjában foglaltaknak. E körben idézte a Favir. 7. számú melléklet 2.a.-d. pontjait, és utalt a Kúria Kfv.III.38.102/2016/8. számú ítéletére, mint amely döntés a Favir. 7. számú mellékletében foglaltaknak való megfelelés vizsgálatát szakkérdésnek tekintette. Hivatkozott arra, hogy a közigazgatási perben eljáró szakértő megállapította, hogy a záródokumentációk összességében megfelelnek a Favir. 7. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek, a záródokumentációk 2. fejezete „Előzmények” cím alatt másfél oldal terjedelemben mutatták be a korábbi kármentesítési szakaszokat, amelyet a szakértő elegendő részletességűnek értékelt, és hivatkozott arra, hogy a kármentesítési előzményeket a környezetvédelmi hatóság és a vízügyi szakhatóság

hivatalból ismerte. Mindezt elfogadva a bíróság összességében megállapította, hogy bár elnagyoltan, de a tényfeltárási záródokumentációk tartalmazzák a Favir. 7. számú melléklet 2. pontjában foglaltakat.

[27] Az ítélet indokolása szerint mivel a Favir. 21. § (5) bekezdése szerint a kármentesítés valamennyi szakasza, így a tényfeltárás is megismételhető, melynek eredménye lehet a (D) kármentesítési célállapot határérték megállapítása a Favir. 25. § (1) bekezdés b) pontja szerint, így alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a tényfeltárás célja perbeli esetben a beavatkozást megalapozó beavatkozási terv módosítása lehet kizárólag, nem pedig a beavatkozás lezárása és a beavatkozás helyett kármentesítési monitoring végzésének kezdeményezése. Az ítélet szerint amennyiben a tényfeltárási záródokumentáció ismeretében a környezetvédelmi hatóság új (D) kármentesítési célállapot határértéket határoz meg, akkor a felperest műszaki beavatkozási tervek létrehozására kötelező alaphatározatokban foglaltak megdőlnek. A kármentesítéssel kapcsolatban fogatosított végrehajtás az adott pertől a bíróság szerint külön kezelendő.

[28] Az ítélet indokolása a szakértői véleményből többek között utalt arra, hogy a szakértő a kármentesítési rendszer leállítását azért tartotta indokoltnak, mert az alkalmazott technika alkalmatlan volt a korábban kitűzött kármentesítési célok elérésére, a kármentesítési rendszer további üzemeltetésétől sem volt várható a szennyezettségi helyzet érdemi javulása.

[29] Az ítélet indokolása szerint a perben beszerzett szakértői vélemény megdöntötte az alperesi határozatokban foglaltakat, és a felperes keresetlevelében foglaltakat teljes mértékben alátámasztotta, a szakértő az alperes, az alperesi beavatkozó valamennyi észrevételére megnyugtató választ adott.

[30] Az ítélet a megismételt eljárásra azt az útmutatást adta a környezetvédelmi hatóságnak, hogy az ítéletben megfogalmazott tényekből kiindulva a felperes által benyújtott tényfeltárási záródokumentációk értékelése során a közigazgatási perben beszerzett igazságügyi szakértő szakértői véleménye, szakértői vélemény kiegészítése és szakértői nyilatkozata figyelembevétele mellett kell döntenie a tényfeltárási záródokumentációk alapján a Favir. 25. § (1) bekezdésében foglalt intézkedésekről.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[31] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a perben még nem alkalmazható, közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) felülvizsgálati eljárást szabályozó részére hivatkozással kérte a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát, valamint az ítélet hatályon kívül helyezését, a felperes keresete elutasítását, szükség esetén a bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését.

[32] A felülvizsgálati kérelem jogsértőnek találta az ítéletet amiatt, hogy ellentétben a Kúria Kfv.III.38.102/2016/8. számú ítélete [41] bekezdésében elfoglalt állásponttal, az ítélet indokolásában azt rögzítette, hogy a Favir. 7. számú mellékletében foglaltaknak való megfelelés vizsgálata szakkérdést jelent. Az alperes szerint adatok, információk, fejezetek szakmai megfelelése nem következik ab ovo abból, hogy egy tényfeltárási

záródokumentáció valamennyi előírt adatot információt, fejezetet tartalmaz-e, és amennyiben egy tényfeltárási záródokumentáció szakmailag helytelen részleteket tartalmaz és nem elégíti ki szakmai szempontból teljeskörűen a Favir. 7. számú mellékletében foglaltakat, akkor az a dokumentáció a Favir. 23. § (4) bekezdése értelmében jogszerűen nem fogadható el, mivel nem felel meg a jogszabályi követelményeknek.

[33] Az alperes szerint mivel a bíróság az ítéletét kizárólag a szakértői véleményre, illetve annak kiegészítésére alapozottan hozta meg, ezért jogszerűtlen döntést hozott az ügyben.

[34] A felülvizsgálati kérelem szerint az ítélet [33]-[37] bekezdése tévesen rögzíti, hogy a felperes 2017. április 20-án előterjesztett kérelme csak a záródokumentációk elfogadására, elbírálására vonatkozott volna, és nem a kármentesítés lezárására, ugyanis a másodfokú határozatok indokolása is részletezi a felperes 2017. április 20-i kérelme tartalmát, amelynek része volt az új (D) kármentesítési célállapot határérték megállapítása és a kármentesítési monitoring javaslat elfogadása, mely határozati részt a felperes nem támadott keresetével. Kiemelte, hogy a tényfeltárási záródokumentációk készítése idején a kárelhárítás a kármentés, a beavatkozás szakaszban volt. Ebből következően a felperes jogszerűen a beavatkozást követő kármentesítési monitoring végzését bár kérelmezhetne volna, ezt azonban kizárólag a Favir. 9. számú mellékletének megfelelő beavatkozási és záródokumentáció elkészítésével tehette volna meg, figyelemmel a Favir 28. § (1)-(2) bekezdéseire. A felülvizsgálati kérelem szerint a szakértő kiegészítő szakvéleménye 2.3.2. fejezete érvelése nem helytálló, ugyanis a beavatkozási záródokumentáció nélkül a tényfeltárási és záródokumentációban foglaltakra hivatkozva a felperes a 26. § (6) bekezdésének megfelelően kizárólag beavatkozás módosítását kezdeményezheti, amely nem jelenti és nem jelentheti a beavatkozás befejezését. A felülvizsgálati kérelem szerint a felperes kérelme valódi tartalmának ismeretében az egyedüli jogszerű döntés a záródokumentációk elutasítása és a Favir. 25. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően folyamatban lévő kármentesítési beavatkozás folytatására kötelezés volt.

[35] Az alperes érvelése szerint – a bíróság álláspontjával ellentétben- nem lehet a kármentesítési közigazgatási eljárások esetében függetleníteni a kármentesítési beavatkozás ideje alatt önkéntesen végzett tényfeltárásról készült záródokumentáció elbírálására indult eljárást magától a folyamatban lévő beavatkozási eljárástól. Amennyiben a beavatkozási szakaszban lévő kármentesítés során a tényfeltárási eredménye alapján a folyamatban lévő beavatkozás lezárása és egy újabb kármentesítési szakasz kármentesítési monitoring elrendelése indokolt, akkor azt a Favir. 9. számú mellékletének megfelelő dokumentáció, azaz az ún. beavatkozási záródokumentáció benyújtásával tudta volna a felperes kezdeményezni. A műszaki beavatkozási terv alapján zajló kármentesítési beavatkozás módosítását pedig csak a Favir. 8. számú melléklete szerinti tartalmú dokumentáció benyújtásával tudta volna kérelmezni a kötelezett a környezetvédelmi hatóságnál, és a módosítás nem alakulhat pusztán új (D) kármentesítési célállapot határérték meghatározásán. Ebből következően a felülvizsgálati kérelem szerint a bíróság érvelése az ítélet [37] és [50] bekezdéseiben nyilvánvalóan súlyosan logikátlan és jogszabálysértő volt.

[36] A felülvizsgálati kérelem a Kp. 85. § (1) bekezdésére hivatkozással állította, hogy az ítélet megsértette a kereseti kötöttség elvét, mert a felperes részéről a szakértőhöz jogszerűtlenül, a kereseti kérelemben nem szereplő körülményekre vonatkozóan is kérdéseket engedett meg feltenni a bíróság, és a bíróság a szakértői válasza alapozta döntését, holott a

jogszerűtlen kereset kiterjesztés kereteibe tartozó, azaz jogszerűtlenül feltett kérdésekre adott szakértői választ a per során nem lehetett volna felhasználni.

[37] A felülvizsgálati kérelem jogszabályhely megjelölése nélkül hivatkozott arra, hogy a bíróság megsértette indokolási kötelezettségét, állítva, hogy az ítéletben több, döntően szakmai kérdéssel kapcsolatban fogadta el úgy a szakértő megállapításait, hogy az alperes részéről perben adott cáfolatok el nem fogadását nem indokolta meg. Tévesnek ítélte a bíróság ítélete indokolása [56] bekezdésében rögzített azon megállapítást, hogy a szakértő által készített dokumentációk a keresetlevélben foglaltakat teljes mértékben alátámasztották, ugyanis az ítélet [23] és [25] bekezdésében a bíróság az alperessel megegyező álláspontra helyezkedett.

[38] A felülvizsgálati kérelem a befogadhatóság körében érvelt a jogkérdés különleges súlya és társadalmi jelentősége mellett, hivatkozva az Alaptörvény XXI. cikk (1)-(2) bekezdése, az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése rendelkezésére, és az Alkotmánybíróság több határozatára, melyben a testület a környezetvédelem jogi szabályozása körében az elővigyázatosság és megelőzés elvét hangsúlyozta.

[39] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálni kért ítélet hatályban történő fenntartását kezdeményezte.

[40] Általánosságban hivatkozott arra, hogy a felperes az eljárás során nem tagadta sem a szennyezés létét, sem azt, hogy a kármentesítés a felperes kötelezettsége lenne. Hangsúlyozta, hogy a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény szerint a több évtizede folyó kármentesítési eljárás alperes általi előírása szerinti folytatása nem mozdítja elő a kármentesítés folyamatát, és a szakértő szakmai indokokkal támasztotta alá a kármentesítési eljárás szakszerűtlenségével kapcsolatos álláspontját. Hangsúlyozta, hogy a perbeli területek nem érintenek vízbázist, sem védőidomot, nem védőterületen helyezkednek el.

[41] A felperes nem vitatta a Kúria Kfv.III.38.102/2016/8. számú ítélete [41] pontjára utalva, hogy a Favir. 7. számú mellékletének való megfelelés jogkérdés, ellenben hivatkozott arra, hogy mivel az eljáró bíróság nem rendelkezett a kármentesítés tárgyában az ügy eldöntéséhez szükséges szakértelemmel, indokolt volt a szakértő kirendelése, és a felperes szerint a szakértő tartalmilag értelmezte a tényfeltárási záródokumentációkat és állapította azt meg, hogy a záródokumentációk összességében megfelelnek a Favir. 7. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek, azaz valamennyi előírt tartalmi követelmény explicit vagy implicit módon megtalálható a dokumentációkban.

[42] A felülvizsgálati ellenkérelem idézte a felülvizsgálni kért ítélet 50. pontját, és utalt arra, hogy az abban foglaltakkal a felperes egyetért, azaz alaptalan az az alperesi feltevés, hogy a tényfeltárás célja az adott ügyben a beavatkozást megalapozó beavatkozási terv módosítása volt kizárólag, és nem a beavatkozás lezárása és beavatkozás helyett kármentesítési monitoring végzésének kezdeményezése.

[43] A felülvizsgálati kérelem tiltott keresetváltoztatásra történő hivatkozásával összefüggésben állította, hogy nem került sor tiltott keresetváltoztatásra, a kérdések a talajvíz-

szennyezéshez kapcsolódó kérdések voltak, amelyek áttételesen érintették a talajt és a földtani közeget is, továbbá az alperes új szakértő kirendelését kezdeményezhette volna a kérdések tisztázására.

[44] Az alperesi beavatkozó nyilatkozatában a felülvizsgálati kérelemmel egyetértett, de hivatkozott arra, hogy a Kp. szabályaira történő hivatkozás nem helytálló, mert az 1952. évi III. törvény szerint kellett az ügyben eljárni.

[45] Nyilatkozatában idézte a Kúria Kfv.III.38.102/2016/8. számú ítélet Favir. 7. számú mellékletében foglaltaknak való megfeleléshez kapcsolódó kúriai álláspontot kifejtő ítélet [41] bekezdését, idézte továbbá a Favir. 7. számú melléklet 2. pontját, amely szerint a tartalmi követelmények között szerepelnie kell a korábbi kármentesítési szakaszok lezárása bemutatásának, a hatósági előírások teljesítésének, és kiemelte, hogy ezeknek a felperes nem tett eleget.

[46] Hangsúlyozta, hogy a felperes nem teljesítette a jogszabályban, valamint hatósági határozatban előírt kötelezettségeit, és az általa tényfeltárási záródokumentációkban javasolt beavatkozás tartalmának bővítése a szakértő szerint is szükséges volt.

[47] Az alperesi beavatkozó szerint a bíróság ítélete sérti az 1952. évi Pp. 206. §-át, ugyanis a szakértő a szakvélemény 3.4.2. pontjában utalt arra, hogy a tényfeltárási záródokumentáció egyes részeivel kapcsolatban fenntartásai vannak, kiegészítő szakvéleményében utalt arra, hogy nem szerepel a tartalmi követelmények közt a korábbi kármentesítési szakaszok lezártságának bemutatása, igazolása, az arra vonatkozó hatósági előírások teljesítése – ennek ellenére az ítélet [49] pontjában arra a következtetésre jutott a bíróság, hogy a tényfeltárási záródokumentációk tartalmazzák a Favir. 7. számú melléklete 2. pontjában foglaltakat.

[48] Az alperesi beavatkozó szerint az ítéleti tényállás okszerűtlen és lényeges logikai ellentmondásokat tartalmaz, mert egyrészt a [37] pontjában nem vette figyelembe, hogy a felperes 2015. március 26-án előterjesztett kérelmében is jelezte, és a tényfeltárási záródokumentációk benyújtásakor is hivatkozott arra, hogy a kármentesítési határozat módosítása érdekében nyújtotta be a tényfeltárási záródokumentációkat, másrészt, mert az ítélet [40]-[41] bekezdései a szennyezettség terjedésének kérdéskörében ellentétes megállapításokat tartalmaznak, mely ellentétek nem kerültek megnyugtatóan feloldásra. Az alperesi beavatkozó itt utalt a biodegradációs kapacitással kapcsolatos számításokra, valamint arra, hogy a szakértő a tényfeltárási záródokumentációkból hiányolta az átfolyó folyadékszint méréseket és a korábbi kármentesítési létesítmények mintavételi jegyzőkönyveit.

[49] Egyetértett a felülvizsgálati kérelem azon részével is, hogy a bíróság tiltott keresetváltoztatásnak adott helyt, és az alperes e körben közigazgatási perben előadott érveire nem reagált, melynek következtében az ítélet sérti az 1952. évi Pp. 335/A. §-át.

[50] Hangsúlyozta, hogy a környezetkárosodás enyhítése, és a kármentesítés a felperes mint környezethasználó jogszabályból fakadó kötelezettsége.

A Kúria döntése és jogi indokai

[51] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[52] A Kúria kiemeli, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényre alaptalanul hivatkozott, ugyanis a felülvizsgálati eljárásra az 1952. évi Pp. szabályait kellett alkalmazni. Az 1952. évi Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, az 1952. évi Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

[53] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálni kért ítélet meghozatala során a bíróság az 1952. évi Pp. 339/A. §-a és 221. § (1) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően járt el, az ítélet indokolása tartalmazza azokat a jogszabályokat, amelyeket a bíróságnak a döntés meghozatalakor a keresettel támadott alperesi határozatok során – a kereseti kérelemhez kötöttséggel összefüggésben – figyelembe kellett vennie. A bíróság részletesen reagált a felek közigazgatási perben előadott érveire, kifogásaira, és a közigazgatási perben megítélendő jelentős szakkérdés felmerülése miatt helyesen döntött igazságügyi szakértő kirendeléséről. Az ítélet indokolása az alperes által felvetett szakértői véleménnyel összefüggő kifogásait cáfolta, figyelembe véve a szakértő kiegészítő szakértői véleményben és nyilatkozatában elhangzottakat is.

[54] A Kúria a felülvizsgálati kérelem szerkezetének megfelelően először azt vizsgálta, hogy helyesen hivatkozott-e arra a felülvizsgálati kérelem, hogy a felülvizsgálni kért ítélet, annak [46] bekezdésében elfoglalt álláspont ellentétes-e a Kúria joggyakorlatával.

[55] Az ítéletben és a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, Kúria Kfv.III.38.102/2016/8. számú ítélet [44] bekezdésében valóban megállapította, hogy a Favir. 7. számú mellékletének való megfelelés jogkérdés – ellenben ugyanez az indokolási rész azt is megállapította, hogy a tényfeltárási záródokumentáció tartalmi megfelelésére vonatkozóan szakértői kompetenciába tartozó kérdésekre válasz adható. Mindez ugyanis elősegíti a bíróság kompetenciájába tartozó jogkérdés megítélését.

[56] Mindezt a Kúria azzal egészíti ki, hogy a Favir 7. számú mellékletének formai szempontból történő megfeleléséhez különös szakértelem nem szükséges, ellenben a 7. számú melléklet 1-13. pontja és annak alpontjai tartalmazznak olyan komoly szakértelmet igénylő kérdéseket, amelyben elengedhetetlen a szakértői kompetencia.

[57] Egyebekben a közigazgatási per tárgyát képező alperesi és elsőfokú környezetvédelmi hatósági határozatok a záródokumentáció el nem fogadása indokaihoz kapcsolódó egyik legfontosabb érve volt, hogy a záródokumentáció a Favir. 7. számú melléklet 2. pontjában foglalt tartalmi követelményeknek nem felelt meg, különösen a 2/A. alpontnak, ugyanis nem tartalmazza kellő részletességgel a már elvégzett kármentesítési szakaszok kárelhárítás, kárenyhítés bemutatását. Ennek a kérdésnek a megválaszolása a Győri Törvényszék ítélete indokolása [49] pontjában található, és a bíróság 1952. évi Pp. 206. §-a

szerint értékelte a tényfeltárási záródokumentáció 7. számú melléklet 2. pontjának való megfelelést az ítéletében.

[58] A felülvizsgálati kérelem második fő érvelése az ítélet [37] és [50] bekezdései indokolásának súlyosan logikátlan és jogsértő voltára hivatkozást a Kúria alaptalannak találta az alábbiak miatt.

[59] A felülvizsgálati kérelem ezt érintő érvelése azon alapul, hogy a tényfeltárási záródokumentáció készítése idején a kérdéses kármentesítés a beavatkozás szakaszában volt.

[60] Ezen tényt sem a felperes, sem a Győri Törvényszék ítélete kétségbe nem vonta az eljárás során. A Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség 4483/3/2000. és 4483/4/2000. számú, többször módosított határozatai ugyanis a felperest műszaki beavatkozási terv végrehajtására kötelezték, mely határozat visszavonásra nem került.

[61] Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy egyrészt az itt említett alaphatározatok jelen jogvitában felülvizsgálat tárgyát képező határozatok meghozatalához képest eltérő jogi környezetben születtek, másrészt a Favir. 21. § (5) bekezdése szerint a kármentesítés bármely szakasza szükség szerint megismételhető, továbbá a Favir 26. § (6) bekezdése szerint a beavatkozás során észlelték alapján a kötelezett kezdeményezésére indokolt esetben a hatóság engedélyezi a beavatkozási tervtől való eltérést, a terv módosítását.

[62] A felperes a hatósági eljárásban nem kármentesítés lezárására irányuló kérelmet terjesztett elő, azaz helyesen állapította meg a Győri Törvényszék ítéletében, hogy a felperestől akkor, amikor tényfeltárási záródokumentáció elbírálását kérelmezte, a beavatkozási záródokumentáció hiányát felróni nem lehetett.

[63] A szakértői bizonyítás eredményeként helyesen került az megállapításra, hogy a kármentesítési beavatkozást jelenleg meghatározó 2000-ben megtörtént előírások, a (D) kármentesítési célállapot határérték és technológia megalapozatlan, ugyanis egyrészt az alaphatározatokban nem vették figyelembe a területen előforduló összes szennyező anyagot, másrészt a (D) kármentesítési célállapot határértéket nem kockázati számítások alapján javasolták.

[64] A szakértői bizonyítás eredményeként nyilvánvalóvá vált, hogy felül kellett vizsgálnia a beavatkozást, és a (D) kármentesítési célállapot határértéket is, melyet kétségtelen, hogy a kialakult gyakorlat szerint tényfeltárási keretében lehetett megtenni.

[65] A Kúria szerint az a körülmény, hogy a felperes az évek során a korábbi határozatokban előírt ún. jelentéstételi kötelezettségét – általa sem cáfolt módon – nem teljesítette teljes körűen, nem járhat azzal a következménnyel, hogy egy közel húsz évvel ezelőtt más jogszabályi környezet alapján elrendelt, és szakmai vélemény szerint is a kárelhárításra alkalmatlan beavatkozási terv felülvizsgálatára ne kerülhessen sor.

[66] Bár a felülvizsgálati kérelem jogszabályi hivatkozással nem támasztotta alá azt az álláspontot, hogy amennyiben a Favir 25. § (6) bekezdése szerint a beavatkozási terv módosítása válik szükségessé, akkor az kizárólag a Favir. 8. számú mellékletének megfelelő dokumentáció, ún. beavatkozási terv benyújtásával kezdeményezheti a kármentesítés kötelezettje – de amennyiben ez a hivatkozás helyes is lenne, úgy a beavatkozási terv módosítását megalapozandó, kell, hogy legyen egy a környezetvédelmi hatóság részéről elfogadott tényfeltárási záródokumentációnak is, amely alátámaszthatja az eredeti beavatkozási terv módosítását. Itt jegyzi meg a Kúria, hogy a 2000-ben hozott beavatkozást előíró határozatokat módosító 2015. március 26-án kelt 31-1/8/2015/I., és 31-1/8/2015/II. számú határozatokban a felperes figyelme arra lett felhívva, hogy a beavatkozást elrendelő alaphatározatok módosítására új tényfeltárási záródokumentáció és beavatkozási terv eredményeként kerülhet sor, azt azonban nem határozta meg, hogy ezeket egyszerre kell-e benyújtani.

[67] A felperes felülvizsgálati kérelmében eredménytelenül hivatkozott az 1952. évi Pp. 335/A. §-a sérelmére, a meg nem engedett keresetkiterjesztésre.

[68] A Kúria szerint a felperes keresetét nem módosította a közigazgatási per során, az a javasolt kármentesítési monitoring rendszer megfelelőségére, másrészt a terület szennyezettség feltárása és a szennyezés behatárolása megfelelőségére, harmadrészt a kérelem valódi céljára, negyedrészt a transzport modellezés, azaz a szennyezés továbbterjedésének kérdéseire koncentrált. Maga az ítélet is a kereseti kérelmet ennek megfelelően ismertette.

[69] Kétségtelen, hogy a perben eljáró igazságügyi szakértő a környezetvédelmi hatóság döntéseit meghaladó körben foglalkozott a tényfeltárási záródokumentáció szakmai kérdéseivel a bíróság szakértőt kirendelő végzése eredményeként.

[70] Az ítélet indokolása azonban a kereseti kérelem keretein belül maradt, amikor a szakértői vélemény ismeretében is egyrészt megállapította, hogy a tényfeltáráskor készült kutak teljesen lefedik az érintett területet, a tényfeltárási záródokumentációk 26. oldala 5/1. pontja a korábbi létesítmények vizsgálati eredményeit részletesen bemutatják, és a kérdéses tényfeltárást során az 1999-es és 2016-os talajvíz-szennyezettségi adatok összehasonlítása a TPH terén megtörtént a hiánypótlási dokumentációban.

[71] Ugyancsak a kereseti kérelemmel összefüggő a szennyezettség terjedésével összefüggésben a tényfeltárási záródokumentáció transzportmodellezésre vonatkozó értékelése is, mely szerint a tényfeltárási záródokumentációban szereplő feltárásszám megfelelő és reprezentatív volt, a felperes a hiánypótlási felhívás 2.8. pontja tartalmazta a földtani közeg és felszín alatti víz közötti lejátszódó transzferfolyamatok számszerűsítését is, és a szakértői vélemény 3.2.11. pontja megállapítása után helyesen juthatott arra a következtetésre, hogy a szennyezettség nem terjedt, és a Favir. 21. § (6) bekezdésében foglalt feltétel is teljesült.

[72] A felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott arra a körülményre, hogy a bíróság indokolási kötelezettségét megsértette, ugyanis a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ítélet indokolás (38.) és (44.) bekezdés közötti indokolás, az (53.) és (54.) pont közötti indokolás, és

az 55. pontban megjelenő indokolás, mint szakmai kérdéskörök alapvetően a szakértői bizonyításon alapultak, feltárták kellő részletességgel az alperes ellenérveit, és felhasználták az első szakértői vélemény után beérkezett alperesi oldal részéről előterjesztett részletes észrevételre adott szakértői kiegészítő vélemény és szakértői nyilatkozat részleteit is.

[73] A következőket kúriai gyakorlat szerint, ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélettel megállapított tényállást vagy azt is sérelmezi, hogy a bíróság a tényállást az 1952. évi Pp. 206. §-ának megsértésével állapította meg, a jogerős ítélet érintésének csak akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat azok egybevetése alapján nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. A Pp. 206. §-a szerinti szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás, ha az nem iratellenes vagy logikátlan, annak felülvizsgálata nem lehet eredményes, a bizonyítékok felülvizsgálásának ugyanis felülvizsgálati eljárásban nincs helye.

[74] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben, ezért azt az 1952. évi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[75] A Kúria a Győri Törvényszék ítélete hatósági eljárásra vonatkozó iránymutatást megjelenítő 58. indokolási pontban lévő útmutatást annyiban pontosítja, hogy K.A. igazságügyi szakértő szakértői véleményében, szakvélemény kiegészítésében és szakértői nyilatkozatában foglaltak figyelembevételére abban a körben kötelező, ahol az a kereseti kérelem keretei közötti kérdéseket értékelte, míg a kereseti kérelmen kívüli körben a szakértői vélemény, szakvélemény kiegészítés és szakértői nyilatkozat a megismételt eljárásban rendelkezésre álló adatként vehető figyelembe.

Záró rész

[76] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperest kötelezte a felperes jogi képvisellel összefüggésben felmerülő perköltsége megfizetésére az 1952. évi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése figyelembevételével állapította meg.

[77] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján megállapított összegű felülvizsgálati illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdése c) pontja szerinti illetékmentessége folytán az állam terhe.

[78] Az ítélettel szembeni felülvizsgálat lehetőségét az 1952. évi Pp. 271. § e) pontja zárja ki.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Figula Ildikó s.k. előadó bíró,
Dr. Rák-Fekete Edina s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő